

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 338/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Zuzanou Adamovou Tomkovou, advokátkou, Boženy Nemcovej 1, Vranov nad Topľou, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Ncb/2/2023-404 z 22. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 31. mája 2023 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením v civilnom spore, ktorým krajský súd vrátil námietku zaujatosti sťažovateľov okresnému súdu ako nedôvodne predloženú. Uznesenie navrhujú zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovatelia sú správcom konkurznej podstaty úpadcu ako žalobcom na okresnom súde od roku 2019 žalovaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu. V tomto konaní 24. augusta 2022 vzniesli námietku zaujatosti voči sudkyňi okresného súdu, ktorá rozhoduje aj v konkurznom konaní úpadcu, ktorého správca ich žaluje. Podľa sťažovateľov medzi sudkyňou okresného súdu a správcom úpadcu je vzťah funkčnej závislosti, keďže sudkyňa môže správcovi ukladať pokyny, no zároveň má rozhodnúť aj v ich spore.

3. O tejto námietke zaujatosti krajský súd rozhodol ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením tak, že vec vracia okresnému súdu ako nedôvodne predloženú. Vychádzal z § 53 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého námietku zaujatosti možno uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený,

na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti sa neprihliada a námietka sa nadriadenému súdu nepredkladá. Vychádzal z toho, že sťažovatelia boli už uznesením z 25. septembra 2019, ktoré im bolo doručené v októbri 2019, poučení o práve vzniesť námietku a spolu s týmto uznesením im bolo doručené uznesenie o vyhlásení konkurzu, z ktorého bolo zrejmé, že o konkurze rozhoduje sudkyňa, ktorá rozhoduje aj o proti nim správcom podanej žalobe. Keďže námietku zaujatosti vzniesli až 24. augusta 2022, námietka je oneskorená. K tvrdeniu sťažovateľov o tom, že o skutočnosti odôvodňujúcej zaujatosť sa dozvedeli 18. augusta 2022, keď im bolo doručené uznesenie okresného súdu v konkurznom konaní zo 6. apríla 2022, krajský súd uviedol, že toto uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku už 12. apríla 2022 a podľa § 199 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uznesenia súdu v konkurznom konaní sa doručujú zverejnením v Obchodnom vestníku, zverejnením je rozhodnutie doručené všetkým účastníkom a za deň doručenia sa považuje deň nasledujúci po zverejnení. Preto uznesenie bolo sťažovateľom doručené 13. apríla 2022 a v tento deň začala plynúť lehota siedmich dní na podanie námietky zaujatosti.

III.

4. Podľa sťažovateľov je uznesenie krajského súdu formalistické, keďže sa nezaobrá dôvodmi vylúčenia sudkyne. Je aj arbitrárne, keďže sa odchyľuje od ustanovení zákona spôsobom, ktorý popiera ich účel a význam. Sťažovatelia tvrdia, že nemajú iný prostriedok nápravy, keďže proti uzneseniu krajského súdu nie je prípustné dovolanie. Tvrdia, že námietku zaujatosti podali včas, a poukazujú na to, že obdobnú vec už riešil ústavný súd v náleze č. k. IV. ÚS 71/2013, český ústavný súd v náleze č. k. II. ÚS 449/04 a Európsky súd pre ľudské práva v rozsudkoch San Leonard Band Club proti Malte a Indra proti Slovensku. Okrem toho zvyrazňujú, že v obdobnej situácii došlo k vylúčeniu sudcu uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 1Ncb/1/2018.

IV.

5. Sťažovateľmi uvedené základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie je zamerané na výsledok, čo znamená, mu musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (II. ÚS 155/08). K porušeniu týchto práv čiastkovými procesnými rozhodnutiami môže dôjsť len výnimočne. Napriek tomu aj procesné rozhodnutie je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok (II. ÚS 344/2019).

6. O takýto prípad pri namietanom uznesení krajského súdu nejde. Krajský súd neriešil nielen vec samu, ale ani otázku, či sú dané dôvody na vylúčenie sudkyne z prejednávania a rozhodovania sporu. Riešil len otázku aplikácie § 53 ods. 1 CSP, teda či sťažovateľmi vznesená námietka zaujatosti bola podaná včas. Otázka zaujatosti konajúcej sudkyne nie je vyriešená a môže byť predmetom ďalšieho rozhodovania všeobecných súdov. Predovšetkým nič nebráni tomu, aby sudkyňa, ktorej vec sťažovateľov bola pridelená podľa § 50 ods. 1 CSP, predsedovi okresného súdu oznámila, že zistila skutočnosti, pre ktoré je vylúčená. Ani sťažovateľom nič nebráni v tom, aby zaujatosť sudkyne, ktorej je vec pridelená, namietali v ďalšom priebehu sporu. Podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP, obdobne podľa § 420 písm. e) CSP, odvolanie a aj dovolanie možno odôvodniť tým,

že rozhodoval vylúčený sudca. Otázka možnej zaujatosti sudkyne preto nie je v spore sťažovateľov vyriešená definitívne, a preto procesné uznesenie krajského súdu o vrátení veci okresnému súdu ako nedôvodne predloženej i keby vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia, nepredstavuje zásah do sťažovateľmi uvedených ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (obdobne II. ÚS 794/2016). Možnosť uplatnenia práv sťažovateľov v ďalšom priebehu civilného sporu predstavuje právne prostriedky ochrany základných práv sťažovateľov podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Preto je ústavná sťažnosť neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu